

TAMMENLEHVÄN PERINNELIITON TOIMINTA VUONNA 2023

1. Liiton tarkoitus ja toiminta-ajatus

Tammenlehvän Perinneliitto vaalii Suomen vuosina 1939–1945 käymien sotien veteraanien sekä sotasukupolven perinteitä ja arvoja. Sotiemme veteraanien määrän vuoden 2022 lopussa on arvioitu olevan noin 3 000, näistä miehiä n. 1 300 ja naisia n. 1 700. Heidän keski-ikänsä on lähes 98 vuotta.¹

Liiton toiminta-ajatuksena on koota yhteen yhteisöjä, jotka ovat kiinnostuneita, halukkaita ja kykeneviä osallistumaan liiton tarkoitusta edistävään perinnetyöhön. Liiton toiminnan painopiste on valtakunnallisesti merkittävän perinneaineiston ja veteraanisukupolven arvojen vaalimisessa. Kentällä liitto toimii jäsenjärjestöjensä ja yhteistyökumppaniensa organisaatioiden kautta.

Vuosi 2023 on liiton 20. toimintavuosi. Merkkivuotta juhlistetaan II liittokokouksen yhteydessä.

2. Järjestötoiminta

2.1. Liittokokous

Liiton sääntömääräinen II liittokokous pidetään 26.5.2023 Joensuussa.

2.2. Hallinto

Jäsenille jaetaan informaatiota liiton toteuttamista hankkeista sekä liiton suunnitelmista perinnetyön organisoimiseksi 2020- luvun puoliväliin tultaessa. Jäsenyhteisöjen kanssa jatketaan keskustelua liiton visioon 2020 sisältyvistä alueellisen perinnetyön rooleista sekä osallistutaan alueellisiin kehittämiskokouksiin ja -seminaareihin.

Liiton hallintovalmiutta parannetaan palkkaamalla suunnittelupäällikkö toimintavuoden alusta alkaen. Suunnittelupäällikön tehtävänä on valmistella erityisesti alueellisen perinnetyön organisaatiota yhtenäistämällä toimintamalleja ja etsimällä hyviä käytänteitä veteraanien tukityössä. Suunnittelupäällikkö toimii samalla toiminnanjohtajan sijaisena.

Jäsenjärjestöjen yhteistoimintakokouksen pitämisestä päätetään erikseen. Uusia jäseniä kutsutaan tai anomuksesta hyväksytään hallituksen päätösten mukaan.

2.3. Hallitus

Hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana ainakin viisi kertaa.

¹ KELA, Aktuaariryhmän tilastot, 18.1.2022

2.4. Edustajisto

Liiton edustajiston kevätkokous pidetään 16.5.2023 ja syyskokous 19.10.2023 Helsingissä.

2.5. Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan toimintaa jatketaan.

2.6. Toimihenkilöt ja toimitilat

Liiton toimihenkilöinä ovat toiminnanjohtaja Pekka Holopainen ja suunnittelupäällikkö Petteri Rokka. Liittoon on työsuhteessa VTT Olli Kleemola, joka toimii Veteraaniliittojen valtuuskunnan tutkimushankkeen tutkijana.

Liiton kirjanpito- ja taloushallintopalvelut ostetaan edelleen Tilitoimisto Talouspro Oy:stä (8.6.2022 asti Tilitoimisto Aureelia Ky). Liiton varsinaiseksi tilintarkastajiksi I liittokokous hyväksyi vuonna 2021 seuraavat: KHT Hannu Riippi ja KHT Niko Pieniniemi sekä varatilintarkastajaksi BDO tilintarkastusyhteisö. II liittokokous tekee päätökset tilintarkastajistosta 26.5.2023.

Liiton toimisto sijaitsee veteraani- ja perinnejärjestöjen yhteisissä tiloissa Helsingin Itä-Pasilassa KOY Ratamestarinkatu 12:ssa, osoite Ratavartijankatu 2 A. Liitto hoitaa yhteisten tilojen hallinnointia.

3. Perinnetyö

Perinnetyötä jatketaan aiemmin laadittujen suunnitelmien pohjalta. Suunnittelun painopiste on alueellisen perinnetyön organisoinnissa ja tulevan organisaation toiminnassa. Suunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään toimintavuoden aikana.

3.1. Perinnetyöryhmät

Hengellisen työn työryhmän toiminnan jatkamista tarkastellaan toimintavuoden aikana.

3.2. Perinneseminaari

Veteraaniperinteen XVIII seminaari pidetään Joensuussa II liittokokouksen yhteydessä 26.5.2023. Seminaarin aihe liittyy liiton 20- vuotiseen toimintahistoriaan.

3.3. Alueellinen perinnetyö

Liiton perinnetyön visio 2020:n toteuttamista jatketaan suunnitellusti. Perinnetyön käytännön kysymyksistä neuvotellaan edelleen jäsenyhteisöjen ja alueellisten perinneyhdistysten kanssa. Perinneyhteyshenkilöiden kanssa jatketaan visioon

sisältyvää alueellisen perinnetyön toimintamallin kehittämistä siten, että jäsenyhteisöjen osuutta alueellisessa perinnetoiminnassa voitaisiin lisätä.

3.4. Muu perinnetyö

Toimintavuoden aikana toteutettavia hankkeita ja tapahtumia ovat:

- internetissä olevan veteraaniperinteen portaalin ylläpitäminen ja kehittäminen;
- portaalin käyttökoulutuksen jatkaminen alueellisille vastuuhenkilöille;
- liiton tunnettuuden tehostaminen sosiaalisen median (Facebook, Twitter) avulla;
- valikoiduille kohteille (museot, perinnetilat, arkistot, muut yhteisöt) luovutettavien Veteraaniperinteen vaalija- kilpien jakaminen hallituksen päätösten mukaisesti;
- historian ja yhteiskuntaopin opettajille järjestettävä opintomatka talvi- ja jatkosodan taistelupaikoille Koillis-Suomen maaperällä (Suomussalmi – Kuhmo – Raate – Ilomantsi);
- erikseen määritettävien lukioden abiturienteille järjestettävä opintomatka Suomessa, teemana ”Hankoniemi”, sekä
- koulujen oppilaiden historiatietämyksen lisääminen erityisesti sotiemme 1939–1945 suhteen tukemalla heidän mahdollisuuksiaan vieraillla alan eri museoissa.

Yleishyödyllisten veteraaniperinteen tunnettuutta edistävien tietoiskujen (”Tule ja muista” -kampanja) ja mahdollisten muiden yhteistyödokumenttien tuottamista jatketaan vuoden 2020 käytännön mukaisesti Yleisradion kanssa. Hankkeiden rahoituksesta vastaa edelleen Kaatuneiden Muistosäätiö.

Vuoden 2023 veteraanipalkinnon jakamisen valmistelua ja toteuttamista jatketaan vuoden 2020 käytäntöjen mukaisesti. Palkintosummien maksatuksesta vastaa Kaatuneiden Muistosäätiö. Palkintojen saajat julkistetaan ja palkinnot pyritään jakamaan Kansallisen veteraanipäivän juhlallisuuksien yhteydessä.

Vuoden 2021 huhtikuun alusta alkaen on liitto hoitanut Veteraaniliittojen valtuuskunnan historiahankkeen maksuliikennettä, ja hankkeen tutkija on ollut samasta päivämäärästä liittoon työsuhteessa. Maksuliikenteen hoitoa jatketaan toimintavuoden aikana.

3.5. Kansallisen veteraanipäivän uudistaminen

Kansallisen veteraanipäivän uudistamistyötä seurataan ja valmistaudutaan pyydettäessä jatkamaan.

3.6. Valtioneuvoston kanslian asettama veteraaniperinnetyön tulevaisuuden järjestämistä selvittävä työryhmä

Valtio selvittää keinoja, miten Suomen 1939–1945 käymien sotien ja veteraanien perinnettä tulevaisuudessa säilytetään. Valtioneuvoston kanslia asetti kansallisena veteraanipäivänä 27. huhtikuuta 2022 työryhmän, joka selvittää ja laatii ehdotuksen

perinteen säilyttämisestä, hoitamisesta ja vaalimisesta osana suomalaista yhteiskuntaa. Työryhmä on asetettu eduskuntaryhmien pyynnöstä.

Työryhmä selvittää myös muun muassa sitä, miten eri toimijoiden yhteistyö järjestetään ja mitkä ovat toimijoiden roolit ja vastuut. Lisäksi haetaan ratkaisuehdotusta perinnetyön organisoimiseen ja rahoittamiseen ja määritellään valtion rooli perinnetyössä. Työryhmän puheenjohtajana toimii Valtiokonttorin pääjohtaja Timo Laitinen. Työryhmän toimikausi päättyy 31.1.2023. Liiton toiminnanjohtaja on veteraanijärjestöjen edustajana työryhmässä.

4. Viestintä ja sidosryhmätoiminta

Liiton viestinnän keskeisenä tehtävänä on pitää suomalainen yhteiskunta tietoisena sotiemme veteraanien teoista, aikaansaannoksista, perinnöstä ja arvoista. Viestinnän päämääränä on myös liiton tavoitteiden toteutumisen tukeminen, liiton tunnettuuden vahvistaminen sekä edellytysten luominen liiton omalle toiminnalle ja yhteistyökumppanien perinnetyölle.

Tavoitteiden saavuttamiseksi toimintavuoden aikana toteutetaan seuraavia toimenpiteitä:

- hyödynnetään veteraaniperinteen portaalia tietopankkina ja valtakunnallisena viestintäkanavana;
- osallistutaan Kenttäpostia -lehden erikoisnumeroiden kustantamiseen ja
- hyödynnetään veteraaniperinteen vaalija- kilpien jakoa paikallisessa viestinnässä liiton tunnettuuden lisäämiseksi.

Lisäksi ylläpidetään yhteyksiä liiton toiminnan ja perinnetyön tulevaisuuden kannalta keskeisiin päättäjiin ja toimijoihin.

5. Liiton talous

Liiton talousarvion loppusumma vuodelle 2023 on 500 000 €, mistä yhteisten tilojen hallinnoinnista aiheutuvat kulut ovat noin 160 000 €. Puhtaasti omasta toiminnasta aiheutuvien kulujen osuus loppusummasta on noin 340 000 € (sisältää VEVA:n historiahankkeen n. 80 000 €:n kulut).

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatava yleisavustus liiton toiminnan tukemiseen ollee edelleen 63 000 €. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen (STEA) avustusehdotuksen mukainen summa on 160 000 € veteraanijärjestöjen toimitilojen vuokriin vuonna 2023. Summa kattaa vuokravastikkeet.

Perinnetyön kohteisiin haetaan eri rahastoilta, säätiöiltä ja muilta toimijoilta hankekohtaisia avustuksia. Niiden turvin pyritään turvaamaan muun muassa perinneportaalin aineiston täydentäminen ja ylläpito, kotisivujen tietoa-aineiston täydentäminen ja ylläpito sekä muut rajoitetut perinnetyöhankkeet, kuten opettajien ja

abiturienttien sotahistorialliset opintomatkat. Kohdeavustuksien avulla myös liiton tunnettuutta pyritään lisäämään. Liiton toiminnan ylläpitäminen nykytasolla edellyttää, että valtion tuki saadaan pidetyksi vähintään vallitsevalla tasolla, ja että muuhun kuin varsinaiseen perinnetyöhön tarvittavan rahoituksen määrä ja samalla liiton maksuvalmius voidaan turvata.